

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ SỰ

**SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NÊU VẤN ĐỀ
TRONG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN, PHẦN
CÔNG DÂN VỚI CÁC VẤN ĐỀ CHÍNH TRỊ XÃ HỘI Ở
MỘT SỐ TRƯỜNG THPT HUYỆN LẬP THẠCH,
TỈNH VĨNH PHÚC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ SỰ

**SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NÊU VẤN ĐỀ
TRONG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN, PHẦN
CÔNG DÂN VỚI CÁC VẤN ĐỀ CHÍNH TRỊ XÃ HỘI Ở
MỘT SỐ TRƯỜNG THPT HUYỆN LẬP THẠCH,
TỈNH VĨNH PHÚC**

Ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học bộ môn Lý luận Chính trị
Mã số: 8140111

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN HỮU TOÀN

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và có nguồn gốc trích dẫn rõ ràng. Những kết luận khoa học của luận văn chưa từng được công bố trong bất cứ công trình nào.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2019

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Sự

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tôi xin lời cảm ơn sâu sắc nhất tới thầy giáo, TS. Nguyễn Hữu Toàn - người đã quan tâm và tận tình hướng dẫn tôi trong suốt quá trình làm luận văn, đã giúp tôi hiểu thêm nhiều kiến thức về khoa học quản lý giáo dục cũng như giúp tôi rèn luyện kỹ năng nghiên cứu khoa học.

Tôi xin chân thành cảm ơn Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, cùng các thầy cô giáo đã quan tâm tạo điều kiện thuận lợi, dành nhiều công sức giảng dạy, hướng dẫn giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu, phòng, ban, khoa, tổ, các đồng chí giảng dạy bộ môn Giáo dục Công dân và học sinh trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc đã nhiệt tình cộng tác, cung cấp số liệu, cho ý kiến, những người thân trong gia đình và bạn bè đã luôn quan tâm, động viên, giúp đỡ để tôi có thể hoàn thành tốt nhiệm vụ học tập và nghiên cứu trong suốt thời gian qua. Mặc dù đã cố gắng thật nhiều trong quá trình thực hiện đề tài, song không thể tránh khỏi những thiếu sót nhất định. Tôi rất mong nhận được sự thông cảm và đóng góp ý kiến của quý các thầy, cô giáo, các bạn đồng nghiệp và những người cùng quan tâm tới những vấn đề được trình bày trong luận văn.

Xin chân thành cảm ơn!

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị SỰ

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu đề tài	3
5. Giả thuyết khoa học	4
6. Ý nghĩa thực tiễn và đóng góp của đề tài	4
7. Kết cấu của đề tài.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA VIỆC SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NÊU VẤN ĐỀ TRONG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN, PHẦN CÔNG DÂN VỚI CÁC VẤN ĐỀ CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI Ở TRƯỜNG THPT	5
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Các công trình nghiên cứu về phương pháp nêu vấn đề.....	5
1.1.2. Các công trình nghiên cứu về phương pháp nêu vấn đề trong dạy học GDCD, phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội ở trường THPT	8
1.2. Một số vấn đề lí luận về phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn giáo dục công dân, phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội ở trường THPT	10
1.2.1. Phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn Giáo dục công dân ở trường Trung học phổ thông.....	10
1.2.2. Sử dụng phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn GDCD, phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội ở trường THPT	20

1.2.3. Cấu trúc và đặc điểm chương trình môn GDCD, phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội	23
1.2.4. Vai trò của phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn GDCD, phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội	26
Chương 2. THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT QUY TRÌNH SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NÊU VẤN ĐỀ TRONG DẠY HỌC MÔN GDCD, PHẦN CÔNG DÂN VỚI CÁC VẤN ĐỀ CHÍNH TRỊ XÃ HỘI Ở TRƯỜNG THPT HUYỆN LẬP THẠCH TỈNH VĨNH PHÚC	33
2.1. Khái quát chung về trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc	33
2.1.1. Đặc điểm về kinh tế - xã hội huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc.....	33
2.1.2. Đặc điểm của học sinh THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc.....	34
2.1.3. Đặc điểm của giáo viên các trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc.....	37
2.2. Thực trạng đánh giá sử dụng phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn GDCD, phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội.....	38
2.2.1. Thực trạng việc dạy học môn GDCD phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội ở trường THPT trên địa bàn huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc	38
2.2.2. Thực trạng áp dụng phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn GDCD, phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội ở trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc	42
2.3. Quy trình sử dụng phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn GDCD, phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội ở trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc	45
2.3.1. Các nguyên tắc xây dựng quy trình	45
2.3.2. Quy trình thiết kế bài giảng	48
2.3.3. Quy trình thực hiện bài giảng sử dụng phương pháp nêu vấn đề trong một tiết học	51
2.3.4. Quy trình kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh đối với giờ dạy được sử dụng bằng phương pháp nêu vấn đề ở trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc	53

Chương 3. THỰC NGHIỆM SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NÊU VẤN ĐỀ NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ PHƯƠNG PHÁP NÊU VẤN ĐỀ TRONG DẠY HỌC MÔN GDCD PHẦN CÔNG DÂN VỚI CÁC VẤN ĐỀ CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI Ở TRƯỜNG THPT HUYỆN LẬP THẠCH TỈNH VĨNH PHÚC	57
3.1. Thực nghiệm sử dụng phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn GDCD, phần công dân với các vấn đề chính trị xã hội ở trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc	57
3.1.1. Mục đích thực nghiệm	57
3.1.2. Giả thuyết thực nghiệm.....	57
3.1.3. Phương pháp thực nghiệm	57
3.1.4. Thời gian, địa điểm, đối tượng thực nghiệm và đối chứng	58
3.1.5. Khảo sát trình độ ban đầu của lớp thực nghiệm và lớp đối chứng	59
3.1.6. Những nội dung khoa học cần thực nghiệm	61
3.1.7. Thiết kế bài giảng thực nghiệm	61
3.1.8. Tiến hành thực nghiệm	62
3.1.9. Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS.....	63
3.1.10. Phân tích, đánh giá kết quả thực nghiệm.....	65
3.2. Một số yêu cầu đối với việc sử dụng phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn Giáo dục công dân, phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội ở trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc	72
3.2.1. Trong dạy học môn Giáo dục công dân cần chú ý đến đặc điểm nhận thức của học sinh	72
3.2.2. Cần có sự phối kết hợp hài hòa giữa giáo viên và học sinh	73
3.2.3. Cần đảm bảo vai trò định hướng của giáo viên	75
3.2.4. Cơ sở vật chất của Nhà trường cần đáp ứng được yêu cầu của hoạt động dạy học	76

3.3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn GD&CD, phân công dân với các vấn đề chính trị - xã hội ở trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc	76
3.3.1. Nhóm giải pháp đối với cấp quản lý.....	76
3.3.2. Nhóm giải pháp đối với giáo viên	78
3.3.3. Nhóm giải pháp đối với học sinh.....	79
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	82
TÀI LIỆU THAM KHẢO	85
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CNTT	:	Công nghệ thông tin
CSGT	:	Cảnh sát giao thông
ĐC	:	Đôi chứng
ĐCS VN	:	Đảng cộng sản Việt Nam
GD&ĐT	:	Giáo dục & Đào tạo
GDCD	:	Giáo dục công dân
GV	:	Giáo viên
HS	:	Học sinh
LLSX	:	Lực lượng sản xuất
TN	:	Thực nghiệm
THPT	:	Trung học phổ thông
XHCN	:	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Quy mô học sinh ở các trường THPT trên địa bàn huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc giai đoạn 2015 - 2018.....	35
Bảng 2.2.	Kết quả học tập học kỳ I năm học 2018 - 2019 của HS khối 11 các trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc.....	35
Bảng 2.3.	Cơ cấu giới tính, dân tộc, độ tuổi và thâm niên công tác của giáo viên THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc tính tại thời điểm năm 2019.....	37
Bảng 2.4:	Cơ cấu trình độ đào tạo của giáo viên THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc tính đến năm 2019	37
Bảng 2.5:	Bảng thống kê thành tích của giáo viên THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc giai đoạn 2015 - 2019.....	38
Bảng 2.6.	Các phương pháp dạy học được giáo viên sử dụng chủ yếu trong dạy học môn GDCD phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội.....	39
Bảng 2.7.	Mức độ sử dụng các phương pháp dạy học theo đánh giá của học sinh các trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc	40
Bảng 2.8.	Hứng thú học tập môn GDCD chương trình lớp 11 của học sinh ở các trường THPT huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc.....	41
Bảng 2.9.	Đánh giá của giáo viên về hiệu quả thực hiện phương pháp nêu vấn đề trong dạy học GDCD, phần công dân với các vấn đề chính trị - xã hội ở các trường THPT Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc.....	43
Bảng 3.1.	Điểm kiểm tra học kỳ I môn GDCD giữa lớp thực nghiệm và lớp đối chứng ở trường THPT Liễn Sơn.....	59
Bảng 3.2.	Điểm kiểm tra học kỳ I môn GDCD giữa lớp thực nghiệm và lớp đối chứng ở trường THPT Ngô Gia Tự.....	60
Bảng 3.3.	Điểm kiểm tra học kỳ I môn GDCD giữa lớp thực nghiệm và lớp đối chứng ở trường THPT Trần Nguyên Hãn	60
Bảng 3.4.	Mức độ hứng thú học tập của học sinh.....	65